IntegrA Verein для соціальної інтеграції, інклюзії та сталого розвитку (Австрія)
Українська асоціація дослідників європейських цінностей в освіті (AREVE)
Факультет педагогічних наук DISFOR – Університет Генуї (Італія)
Інститут сервіс менеджменту (Німеччина)
Інститут вищої освіти НАПН України
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Сумський національний аграрний університет
Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Факультет соціології та соціальної політики УДУ імені Михайла Драгоманова

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної Весняної Школи

«Інклюзія, соціальна відповідальність та підприємництво. Соціальні інновації для розвитку громад та залучення молоді»

для студентів, здобувачів, молодих вчених, аспірантів, докторантів, дослідників, викладачів, представників професійних спільнот та громадянського суспільства

Генуя (Італія) – Берлін (Німеччина) - Київ - Мелітополь (Україна),
17 березня - 18 квітня 2025 року

Весняна школа проводиться в рамках імплементації проєкту Центр досконалості Жана Монне «Європейські Студії соціальних інновацій в освіті» - Jean Monnet Centre of Excellence ESSIE - 101085552 - ERASMUS-JMO-2022-COE та у синергії з проєктами напряму Еразмус+ КА2 «Університети-Громади: Посилення співпраці» 10108307 - UNICOM — ERASMUS-EDU-2022-CBHE та Модулю Жана Монне «Практики соціальної та економічної інклюзії в ЄС» - Jean Monnet Module 101127466 – EPSEI – ERASMUS-JMO-2023-HEI-TCH-RSCH. Також відбувається підтримка сталості проєкту напряму Жана Монне Кафедра Жана Монне «Соціальні та культурні аспекти Європейських Студій» (SCAES)620635-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-CHAIR. Весняна Школа проводиться за підтримки Національного Еразмус+ Офісу в Україні.

Основні напрями роботи Весняної Школи

1. Третя місія та соціальний вплив університетів для розвитку суспільства.

2. Європейські практики соціальних інновацій та соціального підприємництва.

3. Соціальна згуртованість в Україні: залучення молоді і громад.

4. Соціальна інклюзія, її види та перспективи.

5. Соціальна відповідальність університетів у подоланні кризових станів суспільства.

В рамках Весняної Школи відбувається міжнародне стажування в Університеті Генуї та підвищення кваліфікації від Інституту вищої освіти НАПН України. В програмі Весняної Школи вебінари-тренінги професора Діани Спулбер, воркшопи професора Марії Нестерової, професора Марини Дєліні, провідного наукового співробітника Олени Оржель на теми соціальних

інновацій, соціальної відповідальності, соціальної інклюзії. Також для самостійного вивчення будуть надані курси «Інклюзивна політика ЄС», «Соціальна відповідальність університетів», «Соціальна інклюзія ЄС», «Третя місія університетів» та курс «Соціальне підприємництво та інновації в розвитку університетів та громад», «Європейська політика соціальної згуртованості», «Економічні та правові засади інтеграції та залучення спільнот: Європейський досвід». Окрім онлайн конференції та дистанційних курсів буде надаватись щотижнева менторська підтримка.

Весняна Школа тривала з 17 березня по 18 квітня 2025 р., загальна кількість годин роботи Весняної школи 180 годин (6 кредитів ЄКТС) з відповідним сертифікатом по закінченні, після проходження тестових завдань та присутності онлайн. Учасники отримають нові робочі інструменти з кращих європейських практик в області соціальної відповідальності та інклюзії, соціальної згуртованості, міжкультурного діалогу, ідей соціальних інновацій та принципів залучення спільноти для сталого розвитку університетів та суспільства.

ЗМІСТ

Основні напрями роботи Весняної Школи		**2-4**
ПРОГРАМА роботи Весняної Школи		
	Перший день роботи Весняної Школи 17.03.25.	**4-5**
	Другий день роботи Весняної Школи. 18.03.25	**6-7**
	Третій день роботи Весняної Школи. 19.03.2025	**8-10**
	Четвертий день роботи Весняної школи. 20.03.2025	**11-12**
	П'ятий роботи Весняної Школи. 21.03.25.	**13-15**
МАТЕРІАЛИ ВЕСНЯНОЇ ШКОЛИ *(публікуються в авторський редакції)*		
	Артем АКОПЯН, НК: **Карина БЄЛЯЄВА.** *УЧНІВСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ У ЗАКЛАДАХ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ЯКІСНОГО ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА*	**16-20**
	Марина АНІСІМОВА, Ігор МУХІН. *ДЕЯКІ ПИТАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТІВ У КОНТЕКСТІ СТРАТЕГІЧНИХ ЗАВДАНЬ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО КУРСУ УКРАЇНИ НА ТЛІ ТРИВАЮЧОЇ ВІЙНИ*	**20-24**
	Катерина АНТОНЕНКО. *ВПЛИВ ІННОВАЦІЙ НА СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО*	**24-27**
	Ганна АРЄХОВА, Ірина ПОЛІЩУК. *ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ З ПІДЛІТКАМИ*	**27-31**
	Лілія АТНАЖЕВА. *КОГНІТИВНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНИХ ЗМІН НА ПРИКЛАДІ ПІЛОТНОГО УКРАЇНО-ПОЛЬСЬКОГО ПРОЕКТУ З НАВЧАННЯ МОЛОДІ ОСНОВАМ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА*	**32-37**
	Ірина БАТАРЕЙНА. *ПЕРСПЕКТИВИ СОЦІАЛЬНОЇ ІНКЛЮЗІЇ В УКРАЇНІ ТА ЗАЛУЧЕННЯ МОЛОДІ І ГРОМАД*	**37-41**

	Марина БАЧИНСЬКА/ЯКУШЕВІЧ, **Ангелія ВОЛЬСЬКА**. *СОЦІАЛЬНІ ОРІЄНТИРИ ВИКЛАДАЧІВ ІНКЛЮЗИВНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ*	**42-45**
	Дар'я БИБИК. *СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ЗГУРТОВАНОСТІ СЕРЕД ДІТЕЙ, ПОСТРАЖДАЛИХ ВІД ВІЙНИ*	**45-51**
	Олександра БІЛА, НК: **Людмила ЧЕРНІЙ**. *РОЛЬ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ В СОЦІАЛЬНО – ПОЛІТИЧНОМУ ЖИТТІ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА*	**51-54**
	Вадим БІЛОУС, НК: **Людмила НЕЇЖПАПА**. *ФОРМУВАННЯ РЕЗИЛЬЄНТНОСТІ ЯК ОСНОВА ЗМІЦНЕННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА*	**54-58**
	Аріана БОЙКО, НК: **Людмила НЕЇЖПАПА**. *СОЦІАЛЬНА РОБОТА У КРИЗОВИХ СИТУАЦІЯХ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД РОБОТИ ПІД ЧАС ВІЙН*	**58-61**
	Михайло БОЙЧЕНКО. *ШИРОКЕ І ВУЗЬКЕ ТЛУМАЧЕННЯ І ЗАСТОСУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ІНКЛЮЗІЇ У ВИЩІЙ ОСВІТІ*	**61-65**
	Ганна БОНДАРЕНКО, Ніна ЧЕРНОБАЙ, **Сергій БОНДАРЕНКО.** *СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗВО: ПРОБЛЕМИ, ДОСЯГНЕННЯ, ІНСТРУМЕНТИ ВПРОВАДЖЕННЯ*	**65-70**
	Юрій БОНДАРЕНКО, НК: **Наталя МИРОШНІЧЕНКО.** *ЗАЛУЧЕННЯ МОЛОДІ ТА ГРОМАД ДО ФАНДРАЙЗЕНГОВОЇ РОБОТИ В БЛАГОДІЙНИХ ФОНДАХ: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ*	**70-73**
	Роман ВАЙНОЛА, НК: **Олена МАТВІЄНКО**. *ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФОРМУВАННІ СІМЕЙНИХ ЦІННОСТЕЙ МОЛОДІ*	**74-76**
	Олена ВАКУЛЕНКО, Ірина ПІЄША. *ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИКИ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ*	**77-82**
	Олена ВАКУЛЕНКО, Яна ПОЛІЩУК. *ВПЛИВ МЕДІАПРОСТОРУ НА ФОРМУВАННЯ ГЕНДЕРНИХ СТЕРЕОТИПІВ СЕРЕД МОЛОДІ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ УКРАЇНИ*	**82-87**

	Наталія ВАСЮТКІНА. *ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МОЛОДІ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ГРОМАД*	**87-90**
	Таміла ВЕГЕРА, НК: **Катерина РОВИНСЬКА**. *СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У ПРОТИДІЇ ТА ЗАПОБІГАННІ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ В УКРАЇНІ*	**91-96**
	Євген ВЕРГЕЛЮК, НК: **Ольга БАБКІНА.** *ЕФЕКТИВНІСТЬ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА ЯК ЗАПОРУКА СОЦІАЛЬНОЇ ЗГУРТОВАНОСТІ*	**97-102**
	Іван ВЛАСЕНКО. *ПІДПРИЄМНИЦТВО УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ*	**103-106**
	Сергій ВОЗНЮК, НК: **Марина СОЛЯНИК.** *ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ЗГУРТОВАНОСТІ МОЛОДІ*	**106-108**
	І.С. ВОЛОХОВА, Л.О. БАРДІЯН, А.С. МАКАРЕНКО. *СОЦІАЛЬНА ТА ФІНАНСОВА ІНКЛЮЗІЯ ЯК ПРІОРИТЕТ У ВІДНОСИНАХ ОПЛАТИ ПРАЦІ ВИКЛАДАЧІВ*	**109-112**
	Вікторія ВОРОНА. *КВАЛІФІКАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ТРЕТЯ МІСІЯ УНІВЕРСИТЕТІВ У ПРОЦЕСІ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ*	**113-117**
	Ірина ГАЛЬЧИЧ, НК: **Алла ЯРОШЕНКО.** *ФОРМУВАННЯ МЕДІАЦІЙНИХ НАВИЧОК МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗМІЦНЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ЗГУРТОВАНОСТІ В УКРАЇНІ*	**118-120**
	Алла ГІРМАН. *СОЦІАЛЬНА ЗГУРТОВАНІСТЬ У КОНТЕКСТІ ПРОТИДІЇ ВИКЛИКАМ БЕЗПЕКИ ТА КОНФЛІКТАМ*	**120-123**
	Василь ГЛУЩЕНКО, НК: **Ганна РЕДЬКІНА.** *ЦІННОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ В ЕПОХУ ІНТЕРНЕТУ: ПОТЕНЦІАЛ ЦИФРОВОЇ ЗГУРТОВАНОСТІ*	**124-129**
	Тетяна ГОЛУБЕНКО. *СОЦІАЛЬНА ЗГУРТОВАНІСТЬ ЧЕРЕЗ УЧАСТЬ МОЛОДІ*	**129-133**
	Оксана ГОРОБЧЕНКО, Лариса МИХАЛЬЧИШИНА, Олена ЛИМАР. *СОЦІАЛЬНИЙ БІЗНЕС ЗМІНЮЄ СВІТ НА КРАЩЕ*	**133-137**
	Вероніка ГОРОШКО, Валентина ЗАГАЛЕВИЧ. *СОЦІАЛЬНА ІНКЛЮЗІЯ ЯК ОСНОВА ДЕМОКРАТИЧНОГО СУСПІЛЬСТВА*	**137-142**

	Андрій ГРИНЬКІВ *СИСТЕМА СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ (2022-2025)*	**143-147**
	Дмитро ДАКАЛ, НК: **Тетяна ГОЛУБЕНКО**. *СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ІНСТИТУТІВ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА*	**147-150**
	Марія ДЕРЕВ'ЯГА, НК: **Андрій ГРИНЬКІВ.** *ЗАЛУЧЕННЯ МОЛОДІ ДО ЗМІЦНЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ЗГУРТОВАНОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ*	**150-154**
	Наталія ДЖГУТАШВІЛІ. *СОЦІАЛЬНО-ВІДПОВІДАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО В РЕАЛІЯХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ*	**154-157**
	Тетяна ДРИГАЧ. *ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНОГО МИСЛЕННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ МАТЕМАТИКИ*	**157-160**
	О. Ю. ДУБОВИК. *ЄДИНИЙ СОЦІАЛЬНИЙ ВНЕСОК ЯК ФІСКАЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ ІНКЛЮЗИВНОЇ ПІДТРИМКИ*	**161-164**
	Юрій ДУМА. *УМОВИ ВИКОРИСТАННЯ КОМУНІКАЦІЙНИХ КАНАЛІВ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ*	**164-168**
	Христина ДЯТЛОВА. *СОЦІАЛЬНІ ІННОВАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ГРОМАД: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ*	**168-170**
	Катерина ЖМУД. *ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ ЧЕРЕЗ ІНВЕСТИЦІЇ: РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ПАРТНЕРІВ ТА ФІНАНСОВИХ ІНСТИТУЦІЙ*	**170-173**
	Олена ЖУРАВЕЛЬ, Ольга ТАРАН, Єлизавета СТАНКОВА. *СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ВІТЧИЗНЯНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ*	**174-176**
	Андрій ЗАМОЖСЬКИЙ, НК: **Мар'я НЕСТЕРОВА.** *СОЦІАЛЬНА ЗГУРТОВАНІСТЬ В ОСВІТІ: ВИКЛИКИ ВОЄННОГО ЧАСУ*	**176-182**

	Андрій ЗАПІТЕЦЬКИЙ. *ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД СОЦІАЛЬНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ ВНАСЛІДОК ВІЙНИ*	**182-186**
	Roksolana IVANOVA. *THE ROLE OF INTERNATIONAL FINANCIAL ORGANIZATIONS IN GLOBAL ECONOMIC STABILITY*	**187-189**
	Данило ІЛЮШЕНКО, Олена НОВАКОВА. *МІСЦЕ І ЗНАЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ЗГУРТОВАНОСТІ: СУЧАСНИЙ СТАН В УКРАЇНІ*	**189-192**
	Наталія КАПІТАНЕНКО. *СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДІЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАЧА В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА*	**192-196**
	Ілліна КАРПЮК. *СОЦІАЛЬНА ЗГУРТОВАНІСТЬ В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ*	**197-199**
	Олег КАТЕРИНИЧ. *СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ НАУКИ ТА ОСВІТИ У ПОДОЛАННІ КРИЗОВИХ СТАНІВ СУСПІЛЬСТВА*	**200-203**
	Олександр КИРИЧЕНКО, Олександр Наконечний, Євгеній ДЯЧУК. *УКРАЇНА НА ШЛЯХУ ДО ІНКЛЮЗИВНОГО СУСПІЛЬСТВА*	**203-207**
	Вікторія КОВАЛЕНКО, НК: **Марина СОЛЯНИК**. *ПРИЧИНИ ПРОЯВУ ГЕНДЕРНОЇ ДИСКРИМІНАЦІЇ СЕРЕД ПІДЛІТКІВ*	**207-211**
	Галина КОВАЛЬЧУК. *РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА СОЦІАЛЬНА ІНКЛЮЗІЯ – РЕСУРСИ ДЛЯ ЗГУРТОВАНОСТІ ГРОМАД*	**212-216**
	Сергій КОВТУН, НК: **Олена НОВАКОВА.** *ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО ЯК ФУНДАМЕНТ ДЛЯ ЗМІЦНЕННЯ ЄДНОСТІ ТА ПІДТРИМКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ*	**216-222**
	Людмила КОМАРНІЦЬКА. *СОЦІАЛЬНА ІНКЛЮЗІЯ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ*	**222-225**

	Костянтин КОНДОВ. *ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ*	**225-229**
	Анастасія КОНДРАТСЬКА. НК: **Марина СОЛЯНИК** *РОЛЬ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ*	**230-235**
	Сергій КОСТЮЧКОВ. *ІНТЕГРАЦІЯ ІДЕЇ СОЦІАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА В ПРОЦЕС ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ*	**235-238**
	Петро КРАВЧУК, НК: **Андрій ЗАМОЖСЬКИЙ**. *СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗГУРТОВАНОСТІ СУСПІЛЬСТВА*	**239-243**
	Олена КРАЙНІК, Андрій КУРІС. *МОЛОДІЖНІ ІНІЦІАТИВИ ЯК ОСНОВА СОЦІАЛЬНОЇ ЗГУРТОВАНОСТІ: ДОСВІД УКРАЇНИ ТА ЄВРОПЕЙСЬКІ ПРАКТИКИ*	**243-246**
	Ірина КУДІНОВА. *СОЦІАЛЬНА ІНКЛЮЗІЯ В СІЛЬСЬКОМУ ТУРИЗМІ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ*	**246-251**
	Олександра ЛУЧКО, НК: **Марина СОЛЯНИК**. *ЕКЗИСТЕНЦІЙНІ СМИСЛИ ТА КОГНІТИВНІ СХЕМИ У РОБОТІ З ДЕПРЕСІЄЮ*	**252-256**
	Олена МАЗУР, НК: **Леся ВОЛЬНОВА**, *ВОЛОНТЕРСТВО В УМОВАХ ВІЙНИ – ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА ЧЕРЕЗ СОЦІАЛЬНУ ЗГУРТОВАНІСТЬ*	**256-260**
	Ольга МАЗУР. *СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ МАРКЕТИНГУ В СОЦІОКУЛЬТУРНІЙ СФЕРІ*	**260-263**
	Олег МАЗУРИК, Маргарита ШИРОКОВА. *РОЛЬ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ОСВІТИ У РЕАЛІЗАЦІЇ ТРЕТЬОЇ МІСІЇ УНІВЕРСИТЕТІВ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД І УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ*	**263-268**
	Олена МАРТИНЕНКО. НК: **Ренате ВАЙНОЛА** *ЗАЛУЧЕННЯ МОЛОДІ ТА ГРОМАД ДО РОБОТИ З БЛАГОДІЙНИМИ ФОНДАМИ НА ДЕОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ*	**269-273**

	Оксана МАРУХЛЕНКО, Вероніка ОЛЕЩЕНКО. *ФОРМУВАННЯ НОВОЇ УПРАВЛІНСЬКОЇ ЕЛІТИ ЧЕРЕЗ МЕХАНІЗМИ ТРЕТЬОЇ МІСІЇ УНІВЕРСИТЕТУ*	**274-278**
	Лариса МИЦИК. *ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ: ОЧІКУВАННЯ І ВИКЛИКИ*	**278-283**
	Оксана МІХЕЄВА. *АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ЩОДО ІНТЕГРАЦІЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В СЕРЕДОВИЩЕ ВЕЛИКОГО МІСТА*	**283-288**
	Людмила МУДРИЄВСЬКА. *ТРЕТЯ МІСІЯ УНІВЕРСИТЕТІВ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ*	**288-291**
	Людмила НЕЇЖПАПА. *ОСВІТА ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ЗГУРТОВАНОСТІ В УКРАЇНІ*	**291-296**
	Олександр НЕПША. *СОЦІАЛЬНА ІНКЛЮЗІЯ СОЦІАЛЬНО-ВРАЗЛИВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ: ПРОБЛЕМАТИЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ*	**296-300**
	Юлія НІКОЛАЙЧУК. НК: **Людмила НЕЇЖПАПА.** *ВЗАЄМОДІЯ ДЕРЖАВНИХ І ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У СОЦІАЛЬНІЙ ПІДТРИМЦІ РОДИН В УКРАЇНІ*	**300-304**
	Оксана ОПАНАСЕНКО. *СОЦІАЛЬНА ПІДТРИМКА МОЛОДІ У ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ: ПРОБЛЕМИ, ПОТРЕБИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ*	**305-311**
	Олена ОТИЧ. *ПРАКТИКИ СОЦІАЛЬНИХ ІННОВАЦІЙ ТА СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА У ВИЩІЙ ОСВІТІ ХОРВАТІЇ*	**311-315**
	Карина ПАВЛЕНКО. *ЦИФРОВЕ ПОКОЛІННЯ У ВІДБУДОВІ СУСПІЛЬСТВА: ЯК МОЛОДЬ СПРИЯЄ СОЦІАЛЬНІЙ ЗГУРТОВАНОСТІ ПІСЛЯ ВІЙНИ*	**315-318**

	Андрій ПАЛАМАРЧУК, Вікторія НЕСТЕРОВА. *ІНТЕГРАЦІЯ СОЦІАЛЬНИХ ІННОВАЦІЙ В ОСВІТУ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПІДХІД*	**318-321**
	Тетяна ПЕТРЕНКО. *РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ У ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ ЧЕРЕЗ ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ*	**322-327**
	Софія ПІКУЛЬ. НК: **Марина СОЛЯНИК** *ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ ДІТЕЙ З РАС*	**327-330**
	Ілля ПІЛЬЩІКОВ. *НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТРЕТЬОЇ МІСІЇ УНІВЕРСИТЕТІВ В УКРАЇНІ*	**330-335**
	Khrystyna PLETSAN. *DEVELOPMENT OF CREATIVITY THROUGH SOCIAL INNOVATION IN EDUCATION: ANALYSIS OF EUROPEAN PRACTICES*	**335-344**
	Плоткін ДАНІЇЛ. НК: **Олена КАРАМАН.** *ВОЛОНТЕРСЬКИЙ РУХ ЯК МЕХАНІЗМ ЗГУРТОВАНОСТІ ГРОМАД У ПРОЦЕСІ ІНТЕГРАЦІЇ ВПО*	**344-348**
	Валерія ПОГОРІЛА, Ріна ФРІДМАН. НК: **Марина СОЛЯНИК.** *СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДТРИМКА МОЛОДІ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ*	**349-352**
	Ірина ПОЛІЩУК. *ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ У ПІДТРИМЦІ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ: МЕХАНІЗМИ, ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ*	**352-355**
	Микола ПОПОВ, Віталій РИБАК. *СУТНІСТЬ СОЦІАЛЬНОЇ ІНКЛЮЗІЇ В КОНТЕКСТІ «ПАРТНЕРСТВА БІАРРІЦ»*	**356-359**
	Максим ПОРИЦЬКИЙ, **Олена ВАКУЛЕНКО.** *ТОЛЕРАНТНІСТЬ ЯК ОДНА З ВАЖЛИВИХ СКЛАДОВИХ СОЦІАЛЬНОЇ ЗГУРТОВАНОСТІ*	**359-363**
	Дмитро ПРИЙМАК. НК: **Інна ІВЖЕНКО** *ВАЖЛИВІСТЬ ЗГУРТОВАНОСТІ МОЛОДІ ЯК ЕЛЕМЕНТ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ*	**363-365**

	Inna PRONOZA. *POLITICAL SOCIALIZATION OF YOUTH IN THE CONDITIONS OF HYBRID THREATS: CHALLENGES FOR SOCIAL COHESION IN UKRAINE*	**365-369**
	Viktoriia PUSTOVA. *STEAM EDUCATION AS A DRIVING FORCE FOR SOCIAL CHANGE IN THE LEARNING PROCESS*	**369-373**
	Еліна РЕПІК. НК: **Андрій ГРИНЬКІВ** *СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТІВ У ПОДОЛАННІ КРИЗОВИХ СТАНІВ СУСПІЛЬСТВА: ЗАПОБІГАННЯ ВИГОРАННЮ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ*	**373-376**
	Ілля РИБАЛКО, НК: **Карина БЄЛЯЄВА**. *СОЦІОКУЛЬТУРНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЦЕНТРУ ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКОЇ ТВОРЧОСТІ ДНІПРОВСЬКОГО РАЙОНУ МІСТА КИЄВА*	**377-382**
	Катерина РОВИНСЬКА. *МЕХАНІЗМИ ВПЛИВУ СОЦІАЛЬНОЇ ЗГУРТОВАНОСТІ НА ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я*	**382-386**
	Анастасія РОЗВАД. *СОЦІАЛЬНА ІНКЛЮЗІЯ ТА ВИКЛИКИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ АДАПТАЦІЇ ДІТЕЙ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ*	**386-390**
	Сніжана РОМАНЕНКО, НК: **Андрій ЗАМОЖСЬКИЙ** *СОЦІАЛЬНИЙ МАРКЕТИНГ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТА ЙОГО ВПЛИВ НА СУСПІЛЬСТВО*	**390-394**
	Наталія РОМАНОВА. *МОЛОДІЖНА АКТИВНІСТЬ ЯК БАЗОВИЙ ЧИННИК ФОРМУВАННЯ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ*	**394-398**
	Костянтин РУССО, Інна ІВЖЕНКО. *ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД ОПТИМІЗАЦІЇ РОБОТИ ВОЛОНТЕРСЬКИХ ГРУП ЗА ДОПОМОГОЮ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ*	**399-402**
	Наталія САФОНІК. *ЕКОНОМІЧНА ІНКЛЮЗІЯ В КОНТЕКСТІ ПОВОЄННОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ*	**403-407**

	Віталій СВІРІДОВ, НК: **Андрій КОЗЕНЮК**. *РОЛЬ ОСВІТИ У ФОРМУВАННІ АКТИВНОЇ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ПОЗИЦІЇ ТА ПОЛІТИЧНІЙ ІНТЕГРАЦІЇ*	**408-411**
	Тетяна СЕРГІЄНКО. *КРЕАТИВНІ ІНДУСТРІЇ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА*	**411-416**
	Софія СЕРМАН, НК: **Іванна ТКАЧ** *ПРОБЛЕМА ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ*	**417-421**
	Світлана СКРЕБОВСЬКА, О.Є. ІГОЛЬНИКОВ. *ФОРМУВАННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ СВІДОМОСТІ МОЛОДІ (ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД)*	**421-425**
	Юлія СОПРОНЮК, НК: **Марина СОЛЯНИК** *АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З ЖІНКАМИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМИ*	**425-428**
	Олександр СТРЕТОВИЧ. *СОЦІАЛЬНА ЗГУРТОВАНІСТЬ УКРАЇНЦІВ — ЗАПОРУКА ПЕРЕМОГИ*	**429-432**
	Валерій ТАНЦЮРА, НК: **Ренате ВАЙНОЛА.** *СОЦІОКУЛЬТУРНІ ЗАСОБИ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ТА ІНТЕГРАЦІЇ В ГРОМАДІ СІМЕЙ РІЗНИХ КАТЕГОРІЙ (З ДОСВІДУ РОБОТИ КИЇВСЬКОГО МІСЬКОГО ЦЕНТРУ СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ)*	**433-436**
	Анна ТАЩЕНКО. *(НЕ)СПРАВЕДЛИВИЙ СВІТ І УКРАЇНА: ДИНАМІКА ОЦІНОК СТУДЕНТАМИ ВНЗ МЕДІЙНИХ ОБРАЗІВ УКРАЇНИ ТА РОСІЇ*	**437-446**
	Нікіта ТИМОФЄЄВ, НК: **Ірина ЯСТОЧКІНА**. *ДЕРЖАВНІ ПРОГРАМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ*	**446-448**
	Дарина ТКАЧЕНКО, НК: **Марина СОЛЯНИК** *ПИТАННЯ СІМ'Ї ТА ДИТИНСТВА В СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ*	**449-452**

	Михайло ФЕДОРОВ. НК: **Наталія ЛЕВЧЕНКО**. *ЗГУРТОВАНІСТЬ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ У ВОЛОНТЕРІВ ДОБРОЧИННОСТІ ТА ПРОВЕДЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРОЕКТІВ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ*	**452-457**
	Валентина ХОДЗИЦЬКА. *МЕЖІ ЗВІТУВАННЯ: РОЗКРИТТЯ ПРИНЦИПУ ЛАНЦЮГА ВАРТОСТІ В СТАНДАРТАХ ЗВІТНОСТІ ЗІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ*	**458-461**
	Ірина ХОЖИЛО. *СОЦІАЛЬНА ІНКЛЮЗІЯ ЯК ПРІОРИТЕТНА СКЛАДОВА СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ*	**461-465**
	Людмила ХОМЕНКО. *СОЦІАЛЬНА ЗГУРТОВАНІСТЬ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА СУПРОТИВУ УКРАЇНЦІВ*	**466-468**
	Тетяна ХРИСТОВА, Владислав ПЮРКО. *РОЛЬ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У СОЦІАЛІЗАЦІЇ ТА РОЗВИТКУ МОЛОДІ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ*	**468-472**
	Леся ЧЕРВОНА, Наталія ЛАКУША. *СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ: ДОСВІД СТУДЕНТСЬКОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В КНУБА*	**472-475**
	Людмила ЧЕРНІЙ. *ВПЛИВ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ НА ТРАНСФОРМАЦІЮ СОЦІАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА ПІД ЧАС ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ В УКРАЇНІ*	**476-479**
	А.М. ШАНДАР. *ВОЛОНТЕРСТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ АКТИВІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ЗГУРТОВАНОСТІ МОЛОДІ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ*	**479-482**
	Тетяна ШВЕЦЬ. *СТУДЕНТСЬКА МОЛОДЬ – АМБАСАДОРИ СОЦІАЛЬНОЇ ЗГУРТОВАНОСТІ ГРОМАДИ*	**482-485**
	Валерій ШЕВЧЕНКО, НК: **Ірина ПОЛІЩУК**. *СУТНІСТЬ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ СІМЕЙ З ДІТЬМИ*	**486-489**

	Oleksiy SHEVCHENKO. *SOCIAL INNOVATIONS FOR THE DEVELOPMENT OF TERRITORIAL COMMUNITIES IN THE IMPLEMENTATION OF LAND REFORM USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE METHODS*	**489-491**
	Олексій ШЕЛЕСТ. *СОЦІАЛЬНІ ІННОВАЦІЇ В КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЯХ*	**492-494**
	Ярина ШКУРА, НК: **Антоніна ВОЛОСЕНКО.** *ВОЛОНТЕРСЬКИЙ РУХ ЯК ФОРМА ДОПОМОГИ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ*	**495-499**
	Олександра ЩИГОЛЬ, НК: **Ірина ПОЛІЩУК.** *ЗМІСТ ТА ФОРМИ СОЦІАЛЬНОЇ ПРОФІЛАКТИКИ НАСИЛЬСТВА В СІМ'Ї В РОБОТІ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА*	**499-503**
	Наталія ЮЗІКОВА. *ВІД ПРАВОВОЇ ГРАМОТНОСТІ ДО СОЦІАЛЬНОЇ СТІЙКОСТІ: РОЛЬ МОЛОДІ У ЗМІЦНЕННІ СОЦІАЛЬНОЇ ЗГУРТОВАНОСТІ В УКРАЇНИ*	**503-508**
	Олена ЯРМОЛЮК. *ОБЛІК СОЦІАЛЬНИХ ІННОВАЦІЙ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ*	**508-514**
	Алла ЯРОШЕНКО. *ЕФЕКТИВНА КОМУНІКАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ УСПІШНОЇ МЕДІАЦІЇ*	**514-518**
	Ірина ЯСТОЧКІНА. *УНІВЕРСИТЕТ ЯК ПРОСТІР ПОДОЛАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ТРИВОГИ: АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ*	**518-522**
ЗМІСТ		**523-534**

Список використаних джерел

1. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / За заг. ред. проф. І. Д. Звєрєвої. Київ, Сімферополь. Універсум. 2012. 536 с.
2. Концепція розвитку інклюзивного навчання (наказ Міністерства освіти і науки України від 1 жовтня 2010 р. №912). URL: https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-kontseptsii-rozvitku-inklyuzivnogo-navchannya
3. Порошенко М.А. Інклюзивна освіта: навчальний посібник. Київ. ТОВ «Агентство «Україна». 2019. 300 с.
4. Про освіту (Закон України від 5 вересня 2017 р. №2145-VIII). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text
5. Про схвалення Національної стратегії розвитку інклюзивного навчання на період до 2029 р. та затвердження операційного плану заходів з її реалізації на 2024-2026 рр. (розпорядження КМУ 2024 р. №527-р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/527-2024-%D1%80#Text
6. Садова І.І. Тенденції розвитку інклюзії у закладах загальної середньої освіти України: дис… д-ра пед.наук: 13.00.01. Дрогобич. 2020. 411 с.

Олена ВАКУЛЕНКО
канд. пед. наук, доцент кафедри
соціальної роботи та соціальної освіти,
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Яна ПОЛІЩУК
студентка 4 курсу, спеціальність 231 Соціальна робота,
Український державний університет імені Михайла Драгоманова

ВПЛИВ МЕДІАПРОСТОРУ НА ФОРМУВАННЯ ГЕНДЕРНИХ СТЕРЕОТИПІВ СЕРЕД МОЛОДІ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ УКРАЇНИ

Сучасне суспільство дедалі більше інтегрується у цифровий простір, що впливає на всі сфери життя, зокрема й на формування гендерних уявлень. Вони відіграють ключову роль у формуванні та трансформації гендерних

стереотипів, які можуть як посилювати дискримінаційні установки, так і сприяти їх подоланню. Гендерні стереотипи впливають на сприйняття особистості, соціальні ролі та кар'єрні перспективи людей. Завдяки соціальним мережам можна поширювати гендерно-нейтральний контент, підтримувати рівноправ'я та проводити освітні кампанії, які формують критичне мислення та сприяють соціальним змінам [1].

Соціальні мережі містять й значні ризики, пов'язані з поширенням сексистських наративів, мови ворожнечі та ретрансляції стереотипних уявлень. Алгоритми платформ часто підсилюють наявні упередження, створюючи замкнене інформаційне середовище, у якому користувачі отримують переважно контент, що підтверджує їхні вже сформовані погляди. Це може закріплювати негативні соціальні патерни та ускладнювати боротьбу зі стереотипами. Тому дослідження ефективних методів профілактики формування гендерних стереотипів у цифровому середовищі є важливим кроком до розвитку інклюзивного суспільства [5].

Проблематика гендерних стереотипів у медіапросторі досліджується як українськими, так і зарубіжними науковцями. Гендерні стереотипи стали предметом досліджень багатьох зарубіжних учених, зокрема С.Бем, Ш.Берн, С.Фіске, М.Хейлман. В українській науці питання гендерної стереотипізації досліджують такі вчені, як М.Ткалич, Т.Говорун, О.Кікінежід, О.Щотка, Т.Зінченко та інш. Зокрема, М.Андрєєва, О.Василенко та К.Дмитренко аналізували сучасні гендерні стереотипи в медіапросторі та їх вплив на соціалізацію молоді. Вони відзначають, що медіа відіграють значну роль у формуванні гендерних уявлень, впливаючи на свідомість та поведінку молодого покоління.

Звернемо увагу, також, на політичну складову формування гендерних стереотипів, тобто врахування гендерної компоненти в усіх сферах функціонування суспільства. Науковці Маєрчик М., Малес Л., Марценюк Т.,

Плахотнік О., Приходько О., Синчак О., Шимко С. зазначають, щоб необхідно послідовно впроваджувати політику, націлену на вирівняння дисбалансу в правах і можливостях дискримінованих груп на всіх рівнях соціального і політичного життя [5]. Таку стратегію назвали гендерний мейнстримінг.

Гендерний мейнстримінг – це врахування гендерної компоненти в усіх сферах функціонування суспільства, під час прийняття політичних рішень. Гендерний мейстримінг передбачає розробку відповідної законодавчої бази, яка закріплює гендерну рівність, і експертизу та вдосконалення вже наявного законодавства, а також моніторинг впровадження гендерної політики на всіх рівнях політичного і соціального життя. Україна не залишилась осторонь загальноєвропейської і світової тенденції у впровадженні політики, спрямованої на подолання гендерної нерівності. У 2006 р. було прийнято Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» [5].

У сфері гендерних досліджень в Україні варто відзначити роботу Т.Марценюк, яка спеціалізується на гендерних студіях та є авторкою праць, присвячених аналізу ролі жінок у суспільстві та подоланню гендерних стереотипів [6]. Її дослідження охоплюють широкий спектр питань, включаючи вплив гендерних стереотипів на різні аспекти суспільного життя.

Гендерні стереотипи – це закріплені у суспільстві уявлення про типові риси характеру, поведінкові моделі та соціальні ролі, які приписуються чоловікам і жінкам. Вони визначають, як повинна виглядати, поводитися та самореалізовуватися людина залежно від своєї статі. По суті, це набір норм і очікувань, які формують уявлення про те, що означає бути чоловіком чи жінкою в конкретній культурі чи соціальному середовищі [7].

Гендерні стереотипи формуються та закріплюються під впливом різних соціальних інститутів, які визначають традиційні ролі чоловіків і жінок у суспільстві. До таких інститутів належать сім'я, освіта, медіа, традиції та

культурні норми. Вони не лише передають усталені уявлення про гендерну поведінку, а й відтворюють ці стереотипи у наступних поколіннях, впливаючи на особистісний розвиток та соціальну взаємодію [5].

Масова культура та засоби масової інформації активно впливають на закріплення гендерних уявлень у суспільстві. Рекламні кампанії, фільми, телешоу та соціальні мережі часто транслюють традиційні образи чоловіків і жінок. Медіа відіграють значну роль у формуванні та поширенні гендерних стереотипів, особливо серед молоді, яка активно взаємодіє з інформаційним простором. Телебачення, соціальні мережі, кіно, реклама та відеоігри формують уявлення про чоловічі та жіночі ролі, що впливає на самосприйняття та соціальну поведінку молодого покоління. Інформація, отримана з медіа, часто закріплює традиційні гендерні моделі, визначаючи, якими мають бути чоловіки та жінки у суспільстві.

Соціальні мережі є одним із найпотужніших інструментів, що впливають на формування гендерних стереотипів серед молоді. Платформи, такі як Instagram, TikTok, Facebook та YouTube, створюють ідеалізовані образи чоловіків і жінок, які транслюють певні стандарти краси, поведінки та соціального успіху. Молодь, яка проводить значну частину свого часу у соціальних мережах, підсвідомо засвоює ці уявлення та порівнює себе з представленими ідеалами [3; 6].

Однак, важливо враховувати, що соціальні мережі не лише поширюють стереотипи, а й дають можливість протидіяти їм. Сучасні активісти, блогери та публічні особи використовують Instagram, TikTok і YouTube для пропагування ідей рівності, розширення прав і можливостей жінок і чоловіків. З’являються акаунти, які демонструють різні типи тілобудови, відкидають традиційні уявлення про гендерні ролі та заохочують молодь до самоприйняття. Проте позитивні тенденції поки що не можуть повністю змінити загальну ситуацію. Більшість популярного контенту все ще продовжує транслювати стереотипні

моделі поведінки. Молодь, яка не має розвинутого критичного мислення, ризикує сприймати ці уявлення як єдино правильні та переносити їх у своє життя [6].

Отже, оціальні мережі є потужним механізмом формування гендерних стереотипів серед молоді. Вони створюють стандарти зовнішності, поведінки та соціального статусу, які можуть чинити психологічний тиск на підлітків та молодих людей. Водночас соціальні платформи можуть використовуватися для боротьби зі стереотипами та пропагування більш різноманітних і реалістичних образів чоловіків і жінок. Важливо розвивати у молоді критичне мислення, щоб вони могли усвідомлювати вплив медіа та не потрапляли під його негативний вплив.

Соціальні мережі можуть стати не лише інструментом поширення стереотипів, а й платформою для їхнього подолання. У TikTok, Instagram та YouTube з'являється дедалі більше блогерів, які пропагують ідеї гендерної рівності та свободи самовираження [7]. Важливо не лише розвивати критичне мислення серед молоді, а й змінювати сам контент, який вони споживають. Виробники медіапродукції, рекламні компанії та соціальні платформи мають усвідомлювати свою відповідальність за формування суспільної думки. Лише за умови активної співпраці між освітніми установами, індустрією розваг та самими споживачами контенту можна створити суспільство, вільне від нав'язаних гендерних стереотипів.

Список використаних джерел

1. Задорожна І.М. Гендерна рівність у контексті соціальної справедливості. Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили. 2019. №1. С. 31-45.
2. Зінченко Т.П. Гендерні стереотипи в українському суспільстві: соціально-психологічний аналіз. *Актуальні проблеми психології.* 2011. Т. 12, вип. 1. С. 123–130.

3. Волкова Н.П. Гендерна соціалізація особистості в умовах інформаційного суспільства. *Науковий вісник Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова.* 2020. №7. С. 18-30.
4. Іваненко О.М. Гендерні стереотипи у масовій культурі: механізми відтворення. *Медіапростір і суспільство.* 2021. №8. С. 48-60.
5. Маєрчик М., Малес Л., Марценюк Т., Плахотнік О., Приходько О., Синчак О., Шимко С. Гендер для медій. Київ. 2017. 205 с.
6. Марценюк Т. Гендер для всіх. Виклик стереотипам. Київ: Основи, 2017. 208 с.
7. Чепелєва Н.В. Гендерна психологія: Навчальний посібник. Харків: Прапор, 2017. 298 с.

Наталія ВАСЮТКІНА
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри економіки повітряного транспорту
Державне некомерційне підприємство «Державний університет
«Київський авіаційний інститут»

ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МОЛОДІ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ГРОМАД

У сучасному світі креативність є не лише індивідуальною навичкою, а й важливим ресурсом для соціально-економічного розвитку громад. Формування креативних компетентностей серед молоді сприяє підвищенню її активності, генеруванню нових ідей для вирішення локальних проблем та розбудові інноваційного середовища в громадах.

Креативні компетентності включають здатність генерувати нестандартні ідеї, критично мислити, знаходити нові рішення та адаптуватися до змін. Вони складаються з кількох ключових компонентів: креативного мислення, емоційного інтелекту, комунікативних навичок, підприємницької ініціативи, а